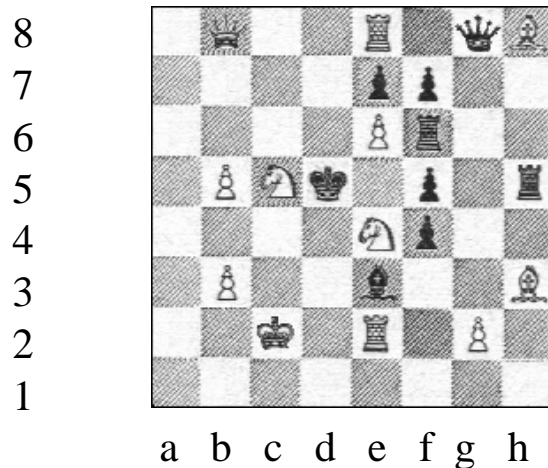

Vydává pouze pro vnitřní potřebu členů a přátel
Česká společnost pro duševní zdraví, Mladá Boleslav
Nový park 1262, Mladá Boleslav
telefon: 326 728 848 E-mail: ceska.spolecnost@telecom.cz
WEB: ceska.spolecnost.sweb.cz
Redakční uzávěrka: 6. 5. 2014
Též na internetu FOKUSu Ml.Boleslav
www.fokus-mb.cz

číslo šesté – červen
ročník XV. (2014)

Činnost naší organizace podpořili finančně v letech 2013-2014
MPSV ČR, Statutární město Ml. Boleslav,
RNDr. Milan Procházka, MUDr. Stegerová s.r.o.,
ABRASIV a. s., MISAN s.r.o., PhDr. Darja Kocábová

Bílý dá mat druhým tahem

Redakční rada :

Vladan Přáda a Jiří Přáda, Ivan Nakov,
Marie Ritterová, Luboš Hluchý
technický redaktor: Jan Bázler
externí spolupracovníci, příležitostní dopisovatelé
Otištěné články nemusí vyjadřovat stanoviska
vedení našeho spolku ani členů redakční rady.

V životě dostaneš tolik, kolik dáš.

Michael LeBoeuf

NEJEN DO KRONIKY

Na kus řeči s psychologem

26. 4. 2014

Naším hostem byl, jako už vícekrát, pan RNDr. et Mgr. Karel Červinka, klinický psycholog z Kosmonos. Pan doktor k nám nepřichází jako přednášející ze staré školy, ale jako vzdělanější a zkušenější přítel, který nám formou neformálního rozhovoru předává své znalosti.

Přišla řeč i na historii léčebny za druhé světové války. Pan doktor ví z poměrně přesných a zevrubných archivních materiálů, že se v léčebně pod falešnou diagnosou úspěšně skrývali lidé pronásledovaní nacisty. Na druhé straně zrovna 25. 4. otiskl Mladoboleslavský deník článek o možném podezření, že i na půdě léčebny probíhala nacisty nařízená persekuce duševně nemocných. Pozoruhodná je i osoba rakouského malíře R. Kalvacha, který jistou dobu byl pacientem léčebny. Shodli jsme se, že historie léčebny by mohla být samostatným tématem příštího setkání.

Kromě osobních problémů přišla řeč i na transformaci psychiatrie. A protože – budiž přiznáno sebekriticky – jsme tuto věc na naší půdě ve větším rozsahu dosud neřešili, můžeme náměty pana doktora prezentovat i jako naše společné stanovisko (titulek „Nejen do kroniky“ má tedy hlubší význam).

Nutné podmínky pro transformaci psychiatrie

1. Pro omezování rozsahu hospitalizací v nemocnicích je životně nutná dostatečná kapacita chráněného bydlení. Tam by mělo směřovat i nejvíce finančních prostředků.

2. Duševně nemocní potřebují aktivity – pracovní i volnočasové. Práce FOKUSu i práce naše je dobrým příkladem.

P. S. Na závěr a povzbuzení trochu humoru

Do knihkupectví vstoupí žena v černém, v ruce drží knihu 'Houby okolo nás'.

Knihkupec jí stiskne ruku a praví: "Upřímnou soustrast, vydavatelství už tu chybu opravilo."

* * *

Dva právníci šli na večeři. Poručili si každý kávu a vytáhli sendviče.

Servírka přiběhla a povídá: "Pánové, tady nesmíte konzumovat vlastní potraviny!"

Oba právníci se na sebe jen podívali, pokrčili rameny a vyměnili si sendviče.

* * *

Řešení šachové úlohy z dubna

Řešení: 1. Jf5!

Hrozí Jbxd6 mat

1. - Kxf5, Kxe5, Kd5	2. Jbxd6 mat
1. - Sxe5	2. Sf3 mat
1. - xf5	2. Ve3 mat
1. - xe5	2. Jbd6 mat
1. - d5	2. Sc2 mat

Autorem nové úlohy je do třetice Alexander Pituk, velká cena Arb. Schach, Švýcarsko 1945

Vybral –MV–

Což potvrzuje i příběh paní Mileny (36), která žila jako zelená vdova více než deset let v jednom satelitním městečku za Prahou. Ne náhodou tak jednoho krásného dne sáhla po alkoholu jako jediném řešení své situace. Bohužel to byl začátek cesty do pekla. Pocit nepochopení, osamocení společně s rostoucí závislostí na alkoholu nakonec vyvrcholil pokusem o sebevraždu. Naštěstí přežila a konečně si uvědomila hlavní důvody svého trápení. Dnes již abstínuje a žije naprosto jinak. Chodí normálně do práce, aby měla pravidelný režim a spojení s realitou. Naštěstí i manžel přehodnotil své hodnoty a začal se daleko více věnovat rodině. Ne vždycky má příběh zelené vdovy šťastný konec.

Podle psychoterapeutky Jany Tamchynové se tyto ženy seberealizují pouze jako šperk na životě svých mužů. „Atraktivita a materiální jistoty totiž nikdy nemohou naplnit duši člověka, dovést ho k pocitům plně prožívaného života,“ uzavírá téma psychoterapeutka.

Čtyři zlatá pravidla pro šťastné zelené vdovy:

- Nenechte se připravit o své zaměstnání a případně hledejte seberealizaci jinde (práce v charitě apod.).
- Již od počátku vztahu vědomě budujte svoji pozici a nikdy nepřijměte pouze roli „šperku na kravatě“.
- Neztraťte kontakt s manželem a iniciujte jeho podíl na společném prožívání času a výchovy dětí (zapojte ho do rodinných rituálů).
- Neustále rozvíjejte váš partnerský vztah zejména pomocí společných aktivit a zájmů.

Zdroj a podrobnosti: <http://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/335752-zelene-vdovy-nemaji-na-ruzich-ustlano.html>

Jiří Přáda

3. Některé změny jsou nutné v systému zabezpečení nemocných invalidními důchody. Je nutno zohlednit potenciální ohrožení nemocného náhlým a vážným zhoršením zdravotního stavu – pro tento případ musí mít (i pracující nemocný) jistotu, že při náhlém a vážném zhoršení zdravotního stavu mu bude poskytnut invalidní důchod včas, bez úředních komplikací a v dostatečné výši.

S tím souvisejí i doplatky na léky, které jsou někdy značně vysoké. Měla by platit zásada, že léky mají být podle skutečné potřeby konkrétního pacienta. Není nutné pacientovi vnucovat nákladný lék, když jeho problém řeší např. „haloperidol za pár korun“. Naopak, pokud je dražší lék nutný (například kvůli individuálním problémům s vedlejšími účinky), měl by být poskytnut bez nákladných doplateků, jak je u mnohých jiných druhů vážných nemocí obvyklé.

Zaznamenal a k případné další diskusi předkládá

RNDr. Jan Bázler, předseda

* * *

ANTIPŠTROS mezi jarem a létem

Záměry nové vlády, reforma psychiatrie, snahy zdravotně postižených i běžný život organizací a psychiatrických pacientů, to vše už se od začátku roku posunulo až skoro do léta. Reforma psychiatrie ale příliš ne - rezort zdravotnictví řeší tolik problémů, že se na ni prakticky ještě nedostalo. Na obzoru je vytváření pracovních (implementačních) skupin, které by měly ve vzájemné koordinaci zajistit realizaci strategických plánů do praxe.

Odbor evropských fondů MZ zároveň pracuje na přípravě operačních programů, které by měly české psychiatrii, zejména komunitní péči, přinést financování nových projektů a zkvalitnění pomoci duševně nemocným.

19. června má zasedat Vládní výbor (VVZPO) a problematiku péče o duševně nemocné znovu projednávat se zástupci nové politické reprezentace. Zástupci rodičovských organizací před několika týdny jednali s ministrem pro lidská práva, Jiřím Dientsbierem a upozorňovali na řadu nedostatků v péči o těžce nemocné pacienty v rodinách. V této souvislosti je velmi zásadní otázka, jaké jsou v současné době priority života duševně nemocných, zejména invalidních důchodců.

K tomu by se (právě tak jako skupina rodičů) měli vyjadřovat především oni sami a jejich organizace. Odpověď na některé otázky snad přinese už za týden sjezd Psychiatrické společnosti ve Špindlerově Mlýně. V bohatém čtyřdenním programu je zařazena přednáška prof. Eliáše, hlavního autora nového Občanského zákoníku, vystoupení několika členů Kolumba i příspěvek o činnosti tzv. peer konzultantů (vyškolených pacientů, pracujících v profesionálních týmech). O názory svých členských organizací se zajímá také NRZP ČR. Bohužel jen ve třech jsme se sešli 26. května, další schůzka je plánovaná ještě před prázdninami.

V dalších měsících by se pod patronací kanceláře ombudsmana měla uskutečnit revize Úmluvy o právech zdravotně postižených a také přípravy tzv. Národního plánu, který bude do roku 2020 stanovovat hlavní úkoly pro zabezpečení životních podmínek zdravotně postižených.

Zdá se, že prioritou nového vedení MPSV je odstranění nejkřiklavějších zásahů předchozí vlády v sociální oblasti, s důrazem na zlepšení situace rodin a dětí. Nejozřejavějším aktuálním problémem je příprava zákona o sociálním bydlení.

VYBRALI JSME PRO VÁS

Zelené vdovy nemají na růžích ustláno

Mnozí jim závidí pohádkový život, jenže realita bývá často zcela jiná. Zelené vdovy neboli manželky bohatých, úspěšných a pracovně velmi vytížených mužů žijí na periferiích měst v tzv. satelitních městečkách. Sice samy nepracují, jsou hmotně zabezpečené a mají mnoho volného času pro sebe, ale to ještě neznamená, že jim nic nechybí. Jsou to právě ony, které dost často sahají po alkoholu a lécích na zklidnění.

Na první pohled vzbuzují závist všech obyčejných žen. Žijí v luxusních vilách, krásně se oblékají, jezdí v luxusních vozech, pečují o sebe - prostě se uměly dobře provdat. Málokdo si už ale uvědomuje, že jsou téměř neustále samy. Jejich muži jsou natolik pracovně i společensky zaneprázdnění, že se doma objevují pozdě večer, a dokonce i víkendy velmi často tráví s obchodními partnery.

Zprvu takový život vypadá lákavě a ženám se skutečně líbí. Mají na všechno dost času, i samy na sebe, rozvezou děti do škol a školek, často mají k ruce uklízečku, zahradníka apod., takže se ani nestarají o údržbu mnohdy značně rozsáhlého domu a zahrady. Vše se točí jen kolem toho, aby první dojem byl perfektní, všechno působilo nově a navoněně.

„Ve skutečnosti se z takové ženy pomalu stává robot na štěstí a udržovatel luxusu a to se týká i jejího vzhledu,“ vysvětluje psychoterapeutka Jana Tamchynová a dodává: „To, že se mnozí jako Sysifos snaží naléznout štěstí v penězích, je velký omyl nejedné generace. Životní štěstí je otázkou naplnění potřeb nejen hmotných, ale také citových. A jedno druhým zkrátka nezaplníme.“

Rozhodně tedy neplatí přímá úměra růstu peněz a pocitu štěstí. Spojovat štěstí s blahobytem a blahobyt s výší osobních příjmů, tak může působit jako jeden z největších omylů lidstva.

Máš milou tvář i duši,
dobré srdce, které čistě buší
a k tomu ti to hodně sluší.

Pokorně se před Tebou skláním
VLÁDČE náš.

S vírou, že požehnáš, nám všem
i této zemi.

Vždy bez Tebe smutno je mi.

Radostí oplývá srdce u rukou Tvých.

Máš pro nás Dary nezměrných.

Amen.

Karel Kerda

Český statistický úřad provedl po šesti letech šetření o počtech zdravotně postižených v ČR. Z celkového počtu asi jednoho miliónu těchto osob je největší počet vnitřně postižených, stoupají počty u věkově nejstarších skupin (stařecká polymorbidita). Počet duševně nemocných se zdravotním postižením vzrostl ze 128 tisíc v roce 2007 na 145 500 osob, z toho je asi 40 tisíc postižených těžce a velmi těžce. Je otázka, kolik těchto nemocných je schopno samostatného života v přirozeném prostředí a také, jestli takové nezanedbatelné číselné údaje mají sílu přimět všechny zodpovědné k hledání řešení.

A alespoň jedna pozitivní zpráva na závěr: Festivalu Mental Power Prague Film Festival, který ode dneška uvádí tvorbu lidí s mentálním postižením, se už po třetí účastní se svým filmem i klienti brněnského Prahu. Hodně zdaru.

Šťastné léto přeje všem

Martina Příbylová
dz.prima@centrum.cz
5.6. 2014

* * *

Jak Mladá Boleslav volila do Evropského parlamentu

Přímo ve městě přišlo volit dokonce jen 16,19 procent voličů (celostátně 18,2 %). Pokud by se o europoslancích rozhodovalo jen v městě automobilů, zvítězilo by ANO se 17,97 %, následované TOP 09 a STAN se 17,95 %, třetí by byla ČSSD (13,75 %), čtvrtá ODS (10,91 %) a nad pětiprocentní hranici by se dostaly i KSČM (9,58 %) a Strana svobodných občanů (6,92 %).

Podrobnosti a další zprávy: <http://www.mb-net.cz>

- red-

Stanislav Bendl: Ukázněná třída aneb Kázeňské minimum pro učitele, Triton, Praha, 2005, brož. 304 str.

Recenze Karla Vašíčka, Pardubice

Třetina začínajících učitelů má problémy s kázní. Tento poznatek vyplývá z knihy prof. Průchy: *Moderní pedagogika*, Portál, 4. přepracované vydání. (Na trhu je již páté vydání této knihy prof. Průchy, ale to jsem zatím nečetl) Kázeň je proto velmi důležitou okolností práce učitele a dalších profesí, pracujících s mládeží.

Kniha Stanislava Bendla má předmluvu a deset kapitol a seznam literatury. V předmluvě argumentuje autor, že kázeň je úhelným kamenem výchovy, zárukou bezpečnosti učitele i žáků a podmínkou efektivního učení. Cituje také Mistra Jana Husa, jeho průlomové myšlenky. Jan Hus byl na svou dobu velmi odvážný, nabádal lidi, aby se sami nad věcmi zamýšleli a nedbali slepě příkazů těch, kteří jim vládnou. Proto se zákonitě dostal do konfliktu nejen s pražským arcibiskupem, ale i papežem. Neboli Jan Hus odmítal slepou poslušnost a kázeň.

První kapitola se zabývá autor některými díly dětské literatury, v nichž se řeší otázka kázně dětí. Např. cituje knihu Jana Karafiáta Broučci, kterou česká populace dobře zná. Některé citované knihy řeší kázeň v souvislosti s náboženstvím a dalšími atributy, které byly běžné v minulosti. Autor zmiňuje nekázeň jako hlavní stresor dětí i učitelů. Nevím, jaký význam má pro současného čtenáře citace naprosto zapomenutého a nedostupného autora dětské literatury Františka Douchy (1810-1884), který psal knihy, ve kterých hrálo velkou roli náboženství. Na závěr kapitoly kniha S. Bendla hovoří o společenské a dobové podmíněnosti kázně, která se odráží i v krásné literatuře. Cituje prameny, aby dokázal, že kázeňský systém ve škole odráží systém, který je uplatňován v širší společnosti. Uvádí příklad z krásné literatury o učitelství a žakovství jako rizikovém povolání, něco ve stylu „Džungle před tabulí“.

Ve druhé kapitole „Kázeň jako ochrana žáků i učitelů“ autor píše, že část učitelů odchází ze školství kvůli rostoucí nekázní a násilí. V textu dokumentuje konkrétní příklady nekázně nebo zahraniční zkušenosti s problematikou. Dokonce i Světová zdravotnická organizace (WHO) říká: „Klíčem ke zdraví dorostu je jeho chování.“

K rizikovému chování v dospívání patří jevy jako zneužívání návykových látek (nikotin, alkohol, drogy), předčasné zahájení sexuálního života, střídání partnerů, nechtěná těhotenství, poruchy chování, agresivita, deprese, sebevražedné chování, poruchy školního prospívání. Na konkrétním případě šikanovaného žáka 1. třídy ilustruje, jak rozšířeným jevem už v prvních ročnících ZŠ je šikana. Opět připomíná vyjádření ze zahraničí, Senátního podvýboru pro vyšetřování delikvence mladistvých v USA, že „spektrum a typ násilí a zločinu, o kterém se zjistilo, že existuje na školách (v USA), obsahuje prakticky všechny druhy zločinu, které se vyskytují na ulici“.

Kázeň autor chápe v několikerém smyslu: orientačním (ochrana před zablouděním dítěte, které nerespektuje pravidla), bezpečnostním (kázeň je nástrojem ochrany před šikanou a násilím), výkonovým (kázeň zvyšuje výkon a efektivitu práce), hygienickým (kázeň chrání žáky před škodlivými jevy (drogy, kouření, alkohol), ekonomickým (kázeň zabraňuje finančním ztrátám, které jsou důsledkem vandalismu nebo odcizení školního majetku), prognostickým (kázeň chrání před sebou samým, před budoucí kriminální drahou). Na úplný závěr kapitoly autor zmiňuje případ šikanovaného mistra odborného výcviku, který byl publikován v našich médiích a který, pokud si vzpomínám, skončil propuštěním oběti, tedy šikanovaného mistra.

Třetí kapitola „Vymezení a reinterpretace kázně“ začíná různými definicemi kázně a hovoří o novém rámci výchovy v dnešní době. Klade se důraz na sebekázeň, sebeovládání, sebevýchovu, odpovědnost za své chování a život. Kázeň se dá chápat jako vědomé dodržování zadaných norem. Důležité pro dodržování pravidel školní kázně a norem může být participace žáků a studentů na tvorbě školního řádu skrze školní samosprávu.

Čtvrtá kapitola „Projevy školní nekázně“ je velmi stručná (cca 2 str.) a začíná citací dílčích šetření a opakování konstatování České školní inspekce o tendenci růstu počtu kázeňských problémů základních škol. Jak se uvádí, roste výskyt šikany, problémy s drogami, dětskou kriminalitou, rasismem. Formy nekázně ve školách se mění s dobou, stejně jako se objevují nové formy kriminality, gemblerství, dětská prostituce, drogy, ale také adrenalinové formy negativního chování: jízda mezi vagóny, nebo na střeše vlaku metra. (dokončení příště)